

Liite 1 Arviomuistio: Suomen ja Viron välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen sisältö ja allekirjoittaminen

Johdanto

Suomi ja Viro neuvottelevat maiden välisestä valtiosopimuksesta, jolla edistetäisiin väestön rekisteröintiä ja tiedonvaihtoa maiden välisissä muutoissa. Sopimus kuuluu valtiovarainministeriön hallinnonalalle ja ministeriö on tehnyt neuvottelualoitteen keväällä 2016. Sopimusneuvotteluilla on yhteys Suomen ja Viron hallitusten 7.5.2018 juhlakokouksessaan sopimiin julkilausumiin. Digitaalista yhteistyötä koskevan julkilausuman mukaan hallitukset varmistavat ja ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin, jotta käynnissä olevat tiedonvaihdon hankkeet saatetaan loppuun aikataulussa vuosina 2018 ja 2019.

Väestön rekisteröintiä koskevissa virkamiestason neuvotteluissa on saavutettu lähtökohtainen yhteisymmärrys valtiosopimuksen sisällöstä. Sopimuksen sisällöstä ja allekirjoittamisen tarkoituksenmukaisuudesta järjestetään nyt lausuntokierros. Tämän jälkeen maiden välisissä neuvotteluissa arvioidaan vielä mahdollinen tarve tarkistaa sopimustekstiä joiltakin osin kansallisten lausuntokierrosten perusteella. Sopimus olisi tarkoitus allekirjoittaa keväällä 2019.

Neuvoteltavan sopimuksen tarkoituksena on tukea väestön liikkuvuutta Suomen ja Viron välillä sekä helpottaa väestön rekisteröintiä sopimusvaltioissa. Tarkoituksena on, että henkilöllä voisi olla rekisteröity vakituinen asuinpaikka ainoastaan yhdessä sopimusvaltiossa kerrallaan, ja että muuton yhteydessä asuinpaikasta päätettäisiin samalla kertaa molempien valtioiden väestötietojärjestelmien osalta. Toisaalta sopimuksella pyrittäisiin varmistamaan, että henkilö ei maiden välillä muuttaessaan jäisi vaille vakinaista asuinpaikkaa. Sopimuksella edistettäisiin myös väestötietojen vaihtoa maiden väestötietojärjestelmien välillä. Henkilön, joka muuttaa maiden välillä, ei tarvitsisi esittää erillisiä todistuksia sellaisista tiedoista, jotka viranomaiset vaihtavat sopimuksen nojalla. Ilmoitusmenettelyssä rekisteriviranomaisten välillä käytettäisiin sähköisiä menetelmiä.

Nykytila

Kotikuntalaki (201/1994) tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1994. Laissa säädetään muun muassa muuttajan ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitusten vastaanottamisesta, kotikuntamerkinnän ja väestökirjanpitomerkinnän tekemisestä väestötietojärjestelmään, merkinnän korjaamisesta sekä muutoksenhausta maistraatin tekemään merkinnän korjaamista koskevaan ratkaisuun. Kotikuntalaissa säädetty velvollisuus ilmoittaa muutosta koskee sekä Suomen sisällä tapahtuvia muuttoja että maahan- ja maastamuuttoja.

Väestötietojärjestelmä on suomalaisen yhteiskunnan keskeinen perusrekisteri, jota pidetään yhteiskunnan toimintojen ja tietohuollon sekä sen jäsenille kuuluvien oikeuksien ja velvollisuuksien mahdollistamiseksi, toteuttamiseksi ja turvaamiseksi. Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009), jäljempänä *väestötietolaki*, tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2010. Laissa säädetään muun muassa Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien tehtävistä väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjinä, väestötietojärjestelmän tietosisällöstä ja tietojen ylläpidosta, tiedon ylläpitoa koskevasta toimivallasta sekä tietojen luovuttamisesta. Tarkempia säännöksiä väestötietojärjestelmän tietosisällöstä sekä tietojen ilmoittamisesta ja käsitte-lystä sisältyy väestötietojärjestelmästä annettuun valtioneuvoston asetukseen (128/2010).

Asuinpaikka voidaan Suomen väestötietojärjestelmässä määritellä kotikuntalain lisäksi myös kansainvälisen sopimuksen perusteella. Rajat ylittävien muutosten rekisteröintiä Pohjoismaissa koskee Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välinen väestön rekisteröintiä koskeva sopimus, joka on allekirjoitettu Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004. Sopimus koskee henkilöitä, jotka on rekisteröity joissakin sopimusvaltiossa asuviksi ja jotka muuttavat toiseen Pohjoismaahan. Sopimuksen mukaan tulovaltion paikallinen rekisteriviranomainen päättää, rekisteröidäänkö muuttava henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Mikäli muuttaja rekisteröidään asuvaksi tulovaltiossa, vastaavasti lähtövaltion on rekisteröitävä henkilöt maasta muuttaneeksi. Sopimuksen nojalla voidaan lisäksi vaihtaa muuttajaa ja tämän perhesuhteita koskevia henkilötietoja. Muita Pohjoismaiden välillä tehtyä sopimusta vastaavia järjestelyjä ei tois- taiseksi ole voimassa.

Henkilön, joka muuttaa Virossa Suomeen pysyvästi on lähtökohtaisesti rekiste- röidyttävä maistraatissa. Samoin henkilön, joka muuttaa Suomesta Viroon py- syvästi, on rekisteröidyttävä Virossa ja ilmoitettava Suomessa pysyvästä muu- tosta ulkomaille. Kotikuntalain 7 a §:n 4 momentin mukaan maastamuuttoil- moituksesta tulee käydä ilmi maasta muuttavan henkilön nimi, henkilötunnus, muuttopäivä, osoite ulkomailta, maastamuuton tarkoitus, ulkomailta oleskelun kesto sekä muut kotikuntaa ja siellä olevaa asuinpaikkaa sekä tilapäistä asuinpaikkaa koskevan merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot. Pää- sääntöisesti tieto henkilön asuinpaikasta on riippuvainen tästä henkilön omas- ta ilmoituksesta. Kun henkilöt muuttavat maasta toiseen, he eivät aina kuiten- kaan ilmoita muutostaan lähtömaan väestötietojärjestelmään. Näin voi syntyä tilanne, jossa henkilö on rekisteröity pysyvästi asuvaksi sekä Suomessa että Virossa.

Maiden välisillä muutoilla voi olla vaikutusta väestötietojen laatuun myös pi- demmällä tähtäimellä varsinaisen muuton jälkeen. Kun suomen kansalainen on muuttanut ulkomaille, on lähtökohtaisesti henkilön oman ilmoituksen varas- sa, saako Suomen rekisteriviranomainen tiedon muutoksista tai lisäyksistä tä- män henkilötietoihin. Väestötietolain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan ja 25 §:n no- jalla ulkomailta oleskelevalla suomen kansalaisella on velvollisuus ilmoittaa väestötietojärjestelmään muuttuneet tai uudet tiedot välittömästi, kun tällainen muutos tai lisäys on todettu. Ilmoituksen varassa ovat esimerkiksi solmitut avioliitot, osoitteenmuutokset ja lasten syntymät. Käytännössä henkilön elä- mätapahtumat saattavat kuitenkin jäädä rekisteröimättä, jos henkilö ei itse huomaa ilmoittaa niitä myös Suomen viranomaisille. Ajantasainen tieto henki- lön perhesuhteista ja asuinpaikasta on tärkeää, kun henkilö asioi viranomais- ten kanssa. Tiedot tulevat erityisesti ajankohtaiseksi, mikäli henkilö muuttaa takaisin Suomeen.

Yllä kuvatut ongelmat ovat kohtuullisen yleisiä erityisesti Suomen ja Viron välil- lä, sillä muuttoliikenne maiden välillä on vilkasta ja henkilöt saattavat muuttaa

maasta toiseen myös useaan otteeseen. Tällöin sekä asuinpaikan että elämäntapahtumien rekisteröinnissä saattaa esiintyä puutteita.

Sopimuksen keskeinen sisältö

Tarkoitus ja soveltamisala

Sopimuksen tarkoituksena on tukea väestön liikkuvuutta ja helpottaa väestön rekisteröintiä Suomen ja Viron välillä tapahtuvissa muutoissa. Tavoitteena on myös nopeuttaa henkilötunnuksen saamista tulomaassa. Sopimusmaasta toiseen muuttava henkilö rekisteröitäisiin tulomaassa passin ja muiden asiakirjojen perusteella ja hänelle annettaisiin henkilötunnus ilman aiheetonta viivytystä samalla tavoin kuin normaalissa menettelyssä. Tämän jälkeen tulomaan rekisteriviranomainen ilmoittaisi lähtömaan rekisteriviranomaiselle muuttajan rekisteröinnistä ja saisi muuttajaa koskevat henkilötiedot lähtömaan rekisteriviranomaiselta.

Sopimusta sovellettaisiin kansalaisuudesta riippumatta muutoissa, joissa jommassakummassa sopimusvaltiossa pysyvästi asuva henkilö muuttaa toiseen sopimusvaltioon. Edellytyksenä sopimuksen määräysten laajemmalle soveltamiselle kuitenkin olisi, että tulovaltio noudattaa sopimuksen menettelyä ja ilmoittaa lähtövaltiolle muutosta määräajassa. Vain näin menettely voitaisiin käynnistää.

Muuttoja koskeva menettely

Sopimuksen mukaan toiseen sopimusvaltioon muuttava henkilö olisi velvollinen ilmoittamaan vastaanottajavaltion rekisteriviranomaiselle sopimuksessa mainitut tiedot ja esittämään asiakirjat, jotka todistavat hänen henkilöllisyytensä, kansalaisuusasemansa ja lähtövaltion antaman henkilötunnisteen. Vastaanottajavaltion lainsäädäntö sääntelisi kuitenkin edelleen ilmoittautumisen määräaika sekä maassa oleskelun ja asuinpaikan edellytyksiä. Vastaanottajavaltiolla olisi myös sopimuksen nojalla toimivalta päättää henkilön asuinpaikasta eli siitä, rekisteröidäänkö henkilö asuvaksi vastaanottajavaltiossa. Tämä päätös tehdään vastaanottajavaltion lainsäädännön mukaisesti. Päätös sitoisi myös alkuperävaltiota, joka merkitsee muuton rekisteriinsä saatuaan vastaanottajavaltion ilmoituksen henkilön muutosta.

Jos vastaanottajavaltion päättää rekisteröidä henkilön asuvaksi ko. valtiossa, se lähettää asiasta ilmoituksen alkuperävaltiolle. Tähän ilmoitukseen sisällytettäisiin seuraavat henkilötiedot: alkuperävaltion antama henkilötunniste; nimi; syntymäaika; syntymäpaikka; kansalaisuudet; sukupuoli; vastaanottajavaltion antama henkilötunniste; päivä, jona henkilö on muuttanut vastaanottajavaltioon; kotikunta ja pysyvän asuinpaikan osoite tässä kunnassa; sekä vastaanottajavaltion paikallinen väestörekisteriviranomainen.

Kun alkuperävaltio on saanut ilmoituksen ja rekisteröinyt muuton omaan rekisteriinsä se toimittaisi vastavuoroisesti vastaanottajavaltiolle seuraavat henkilötiedot: vastaanottajavaltion ja alkuperävaltion antamat henkilötunnisteet; nimi; syntymäaika ja -paikka; sukupuoli; kansalaisuudet; siviilisääty ja siviilisäädyn muuttumisen päivä; muuttajan nykyisen puolison tai rekisteröidyn parisuhdekumppanin nimi, syntymäaika ja sukupuoli; muuttajan alle 18-vuotiaiden lasten nimi, syntymäaika ja -paikka ja sukupuoli sekä tiedot siitä, onko muuttaja kunkin lapsen huoltaja vai ei; sekä jos muuttaja on alle 18-vuotias, muuttajan kumppanin vanhemman tai huoltajan nimi, syntymäaika ja -paikka, sukupuoli ja alkuperävaltion antama henkilötunniste.

Kaksoisrekisteröintien poistaminen

Koska on oletettavaa, että henkilöitä on toistaiseksi rekisteröity asuvaksi molemmissa sopimusvaltioissa, sopimus sisältäisi myös menettelyn kaksoisrekisteröintien poistamiseksi sopimuksen voimaantullessa. Henkilö, joka on sopimuksen voimaan tullessa rekisteröity asuvaksi kummassakin valtiossa, säilyttäisi rekisteröidyn asuinpaikkansa ainoastaan siinä valtiossa, jonka henkilö itse katsoo asuinvaltiokseen perhesuhteiden, toimeentulon tai muiden vastaavien seikkojen perusteella ja johon henkilöllä on edellä mainittujen seikkojen vuoksi ensisijaiset siteet. Jos henkilön näkemystä asuinvaltiostaan ei pystyittäisi määrittämään, hän pysyy rekisteröitynä siinä valtiossa, jossa hänen pysyvä osoitteensa on viimeksi muuttunut. Sen, kummassa valtiossa asuvaksi kyseinen henkilö pysyy rekisteröitynä, määrittäisi sen valtion rekisteriviranomainen, jossa henkilön pysyvä osoite on viimeksi muuttunut. Jotta asuinpaikka voidaan yllä kuvatussa menettelyssä määrittää, sopimuksen 10 artikla sisältäisi säännökset rekisteriviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta henkilön asuinvaltion määrittämiseksi.

Sopimuksen voimaantulolla ei olisi vaikutusta rekisteröityyn asuinpaikkaan, jos henkilö on rekisteröity asuvaksi ainoastaan joko Suomessa tai Virossa.

Tietojen vaihdon menetelmät ja muu tiedonvaihto

Sopimus edistää myös muuta rekisteriviranomaisten tietojenvaihtoa henkilöistä, jotka ovat osapuolten valtioiden kansalaisia tai asuvat jommassakummassa valtiossa. Sen 8 artiklan mukaan osapuolen valtion rekisteriviranomainen voisi ilmaista tietoja toisen osapuolen valtion kansalaisista tai asukkaista toisen osapuolen valtion rekisteriviranomaiselle siltä osin kuin kulloinkin sovellettavat tietosuojaa koskevat säädökset ja määräykset sen sallivat.

Sopimukseen perustuva tietojenvaihto olisi sähköistä. Kumpikin valtio saa käyttää toiselta valtiolta saamiaan henkilötietoja ainoastaan omissa väestörekisterissään olevien tietojen ajantasaistamiseen ja korjaamiseen. Sen jälkeen, kun toinen valtio on tehnyt merkintöjä väestörekisteriinsä, tässä rekisterissä olevia tietoja voidaan kuitenkin käsitellä ja ilmaista kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

Suhde olemassa kansalliseen sääntelyyn

Väestötietolaki laki ei sen esitöiden (HE 89/2008 vp) mukaan sisällä erityissäännöksiä väestötietojärjestelmän tietojen luovuttamisesta ulkomaille, koska asiasta on aiemmin säädetty henkilötietolaissa seikkaperäisesti ja koska selkeää tarvetta erityissääntelyyn ei ole ilmennyt. Luovutettaessa väestötietojärjestelmän tietoja toiseen EU-maahan tai ETA-maahan noudatetaan esitöiden mukaan samoja säännöksiä ja periaatteita kuin kotimaisissa luovutustapauksissa. Sittemmin sovellettavaksi tullut tietosuojaa-asetus sääntelee henkilötietojen käsittelyä koko EU:n alueella. Jos väestötietojärjestelmän tietojen luovuttaminen tapahtuisi EU:n alueen ulkopuolelle niin sanottuihin kolmansiiin maihin, tulisivat tällaisissa tapauksissa tietosuojaa-asetuksen V luvun säännökset henkilötietojen siirrosta EU-maiden ulkopuolelle sovellettaviksi.

Väestötietojärjestelmän tietojen luovuttaminen asuinpaikan määrittämiseksi sekä Viron väestötietojärjestelmän päivittämiseksi on voimassa olevan väestötietolain säännösten piirissä. Lain 29 §:n nojalla viranomaistehtävään voidaan luovuttaa laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetyt tiedot taikka laissa tai sen nojalla säädetyt tai määrätyn tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamisessa tarpeelliset tiedot. Samaa säännöstä voidaan soveltaa myös Viron väestörekisterihallinnosta vastaaviin viranomaisiin.

On huomattava, että vaikka väestötietojen vaihtaminen viranomaisten välillä voi perustua väestötietolain olemassa oleviin säännöksiin, valtiosopimus on

tarpeen, jotta asuinpaikkaa koskeva päätösvalta voidaan Suomen väestötietojärjestelmän osalta antaa tietyissä tapauksissa Viron rekisteriviranomaisille. Samalla valtiosopimuksessa on tarkoituksenmukaista määrätä asuinpaikan määrittämisen yhteydessä vaihdettavista tiedoista ja niiden käsittelystä.

Kotikuntalain 6 § sisältää viittauksen nykyisin voimassa olevaan pohjoismaiseen muuttojen rekisteröintiä koskevaan sopimukseen. Kotikuntalain 6 §:n olisi tarpeen tehdä samankaltainen viittaus Suomen ja Viron välillä voimaantulevaan sopimukseen. Kotikuntalain muutos olisi mahdollista yhdistää sopimuksen hyväksymistä ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskevaan hallituksen esitykseen.

Muilta osin valmistelussa ei ole havaittu tarvetta säädösmuutoksille. Sopimus saatettaisiin voimaan blankettilailla ja –asetuksella.

Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla.

Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (esimerkiksi PeVL 6/2001 vp ja PeVL 48/2004 vp).

Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala, kuten muun muassa se, minkälaisia muuttoja sopimus koskee. Sopimuksen 2 artikla sisältää keskeiset sopimuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmät. Koska artiklojen määritelmät vaikuttavat välillisesti sopimuksen muiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten, kuten 4 artiklan mukaisen henkilön maahanmuuttoa koskevan ilmoitusvelvollisuuden sisältöön ja soveltamiseen, ne kuuluvat lainsäädännön alaan.

Kotikuntalain 9 §:n mukaan se maistraatti, jonka alueelle henkilö muuttaa tai jonka alueelta hän muuttaa, päättää muutto- tai maastamuuttoilmoituksen perusteella tehtävistä merkinnöistä väestötietojärjestelmään. Sopimuksen 5 artiklan mukaan vastaanottajavaltion paikallinen rekisteriviranomainen päättää, rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Artiklan mukaan päätös tehdään tulovaltiossa maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön mukaisesti. Alkuperävaltion rekisteriviranomainen voi rekisteröidä poismuuton vasta sen jälkeen, kun ilmoitus henkilön rekisteröinnistä tulovaltiossa on otettu vastaan.

Suomen rekisteriviranomainen eli maistraatti on siten sidottu toisen valtion rekisteriviranomaisen tekemään ratkaisuun siitä, onko Suomesta Viroon muuttaneen henkilön katsottava muuttaneen pois Suomesta vakinaisesti. Sopimuksen 2 artiklan määräys merkitsee siten poikkeusta kotikuntalain 9 §:n säännökseen, jonka mukaan päätösvalta merkinnän tekemisessä on sillä maistraatilla, jonka alueelta henkilö muuttaa pois. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan sopimusvaltiosta toiseen muuttavan henkilön on ilmoitettava muutostaan vastaanottajavaltion rekisteriviranomaiselle tämän valtion lainsäädännössä tai määräyksissä annetussa määräajassa. Artiklan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, koska se koskee ilmoitusvelvollisuutta ja siten yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita. Sopimuksen mukainen ilmoitusvelvollisuus on kuitenkin sinänsä sopu-soinnussa kotikuntalaisissa säädetyn muuttoilmoitusvelvollisuuden kanssa.

Sopimuksen 3, 4, 6, 7, 8 ja 10 artiklat sisältävät määräyksiä henkilötietojen käsittelystä. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti pitänyt henkilötietojen suojan kannalta tärkeänä sääntelykohteen rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia, mukaan luettuna tietojen luovutettavuus, sekä tietojen säilytysaikaa henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa. Lailla säätämisen vaatimus ulottuu myös mahdollisuuteen luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla (PeVL 17/2007 vp, s. 3 ja PeVL 30/2005 vp, s. 4). Henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn lain tasolla tulee olla kattavaa ja yksityiskohtaista (ks. esim. PeVL 1/2018 vp, s. 2, PeVL 31/2017 vp, s. 2). Lausunnossaan hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n yleistä tietosuoja-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi perustuslakivaliokunta on kuitenkin katsonut aiheelliseksi tarkistaa sen aiempaa kantaa henkilötietojen suojan kannalta tärkeistä sääntelykohteista. Henkilötietojen suoja tulisi turvata ensisijaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen yleislainsäädännön nojalla. Erityislainsäädäntö tulisi rajata vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen antaman kansallisen liikku-mavaran puitteissa (PeVL 14/2018 vp, s. 4). Sopimuksen säännöksiä henkilö-tietojen käsittelystä on pidettävä laintasoisina, vaikka myös sopimuksen sovel-tamisalaan kuuluvaa tietojen käsittelyyn sovelletaan ensisijaisesti tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain sääntelyä eikä yksityiskohtainen sääntely tältä osin ole tarpeen.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä ja sen hyväksyminen edellyttää eduskunnan myö-tävaikutusta. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tullaan arvioimaan tarkemmin sopimuksen hyväksymistä ja lainsäädännön alaan kuuluvien mää-räysten voimaansaattamista koskevassa hallituksen esityksessä.

Ahvenanmaan toimivalta

Väestökirjanpito kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 29 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Kyse on toimivallasta, joka 29 §:n 2 momentin nojalla voitaisiin lailla siirtää maakunnalle kokonaan tai osittain. Väestökirjanpitoa ei kuitenkaan ole tällä tavoin siirretty. Väestön rekis-teröintiä koskevan valtiosopimuksen katsotaan kuuluvan valtakunnan lainsää-däntövaltaan.

Vaikutukset

Väestötietojärjestelmässä valtiosopimuksen edellyttämän tietojen vaihdon to-teutus edellyttää käytännössä pohjoismaisen väestörekisterisopimuksen toi-meenpanossa käytettävien sovellusten laajentamista koskemaan myös Viron ja Suomen välisiä muuttoja. Tämä edellyttää suhteellisen vähäisiä muutoksia ja laajennuksia tuotantokäytössä jo oleviin sovelluksiin. Lisäksi sopimuksen käyttöönottovaiheessa on tehtävä sopimuksen mukainen Viron ja Suomen vä-estörekisteritietojen vertailu sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi, jotka ovat sopimuksen voimaan tullessa kirjoilla molemmissa maissa. Näille henkilöille tullaan lähettämään kirje tarvittavista toimenpiteistä ja rekisterinpitäjän val-tuuksista toimia asiassa ilman asianosaisen myötävaikutusta.

Väestörekisterikeskus on arvioinut voimaantulon kustannuksiksi noin 23.000 euroa. Tämä muodostuu sovellusten laajennuksesta, voimaantulovaiheen tiedonvaihdosta kaksoisrekisteröintien poistamiseksi sekä molemmissa maissa kirjoilla oleville henkilöille osoitettavasta viestinnästä. Tämän lisäksi Väestörekisterikeskus on arvioinut tarvitsevänsä 1 henkilötyövuoden resurssin Viron kanssa tehtävän tiedonvaihdon toimeenpanon tehtäviin, jotka kattavat sekä valtiosopimuksen mukaiset järjestelyt että valtiosopimukseen yhteydessä olevan viranomaistasolla tehtävän tiedonvaihdon.

Allekirjoittamisen tarkoituksenmukaisuus

Valtiovarainministeriö pyytää tällä menettelyllä asianomaisilta viranomaisilta ja muilta tahoilta, joiden etua sopimus koskee, lausuntoa sopimuksesta ja sen allekirjoittamisen tarkoituksenmukaisuudesta. Samalla pyydetään arviota siitä, mitä toimenpiteitä sopimus edellyttää lausunnonantajien hallinnonaloilla ja sisältääkö sopimus sellaisia eduskunnan myötävaikutusta edellyttäviä määräyksiä, joita tässä arviomuistiossa ei ole tunnistettu. Tarkemmat kysymykset lausuntoa varten sisältyvät itse lausuntopyyntöön.